

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
“СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП
ТП “ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО РАЗГРАД”

7200 Разград, ул. “Черна” № 34, ПК 125, тел. факс: 084 / 66-13-19, тел.: 66-13-09, e-mail: razgrad@scdp.bg

РЕЗЮМЕ НА ГСП НА ДГС РАЗГРАД

Предмет на настоящия горскостопански план са горските територии в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Разград“.

Горскостопанският план е разработен въз основата на горскостопанските карти, кадастралните карти, картите на възстановената собственост и извършената инвентаризация през лятото и есента на 2011 година.

Същият е съобразен с изискванията на Наредба №6 от 05.02.2004 година, Закона за горите (обн. ДВ бр.19 от 8 март 2011 год.) и утвърденото от Изпълнителна агенция по горите Задание за проектиране.

Настоящият горскостопански план е шести по ред и по характер е главна ревизия.

В настоящия план са разработени подробно вида и обема на лесовъдските мероприятия и свързаните с тях стопански дейности за период от десет години, от 01.01.2012 год. до 31.12.2021 год.

Разгледани са природните и икономическите условия в района, направен е анализ на досегашното стопанисване, характеристика на горските територии и са предвидени горскостопански мероприятия, целящи увеличаване продуктивността на гората и подобряване на нейните защитни и специални функции.

Наред с горскостопанския план е изготвен и ловностопански план на територията на действие на държавното горско стопанство, разработен в отделен том – Том II.

1. Име и местонахождение на държавното горско стопанство

ТП „Държавно горско стопанство Разград“ носи името на селището, в което е седалището на неговото административно управление. Същото е териториално поделение на „Северноцентрално държавно предприятие“ ДП със седалище в гр. Габрово. Контрол по изпълнение на стопанските мероприятия изпълнява РДГ гр. Русе.

Разположено е в Североизточна България, Разградска област и обхваща част от землищата на общини гр.Разград, гр.Лозница, гр.Цар Калоян и с.Самуил, както следва:

- община гр.Цар Калоян – землища на с.Езерче, с.Костанденец, гр.Цар Калоян
- община гр.Разград – землища на с. Балкански, с. Благоево, с. Гецово, с. Дряновец, с. Дянково (част), с. Киченица, с. Липник, с. Мортагоново, с. Недоклан, с. Осенец, с. Островче, с. Побит камък, с. Пороище, с. Радинград, гр. Разград, с. Раковски, с. Стражец, с. Ушинци, с. Черковна (част), с. Ясеновец
- община с. Самуил – землища на с. Богомилци, с. Голям извор, с. Желязковец, с. Кривица, с. Самуил, с. Хума
- община гр. Лозница – с. Бели Лом, с. Веселина, с. Гороцвет, с. Градина, с. Каменар, гр. Лозница, с. Ловско, с. Манастирско, с. Манастирци, с. Сейдол, с. Синя вода, с. Студенец, с. Трапище, с. Тръбач, с. Чудомир.

Предвид големината и разположението си, гр. Разград се явява естествен център и седалище на стопанството.

На северозапад ДГС “Разград” граничи с ДЛС “Дунав”, на североизток с ДГС “Сеслав” и ДЛС “Воден”, на изток с ДЛС “Паламара” и ДГС “Шумен”, на юг с ДГС “Търговище” и на югозапад с ДЛС “Черни Лом”, гр. Попово.

През територията на стопанството преминава първокласен път Русе-Разград-Шумен, а с останалите близки градове – Кубрат, Исперих, Лозница, Търговище и Попово – връзката се осъществява чрез второкласни пътища. Всички населени места в района на стопанството са свързани с асфалтови пътища. През територията на ДГС “Разград” преминава и ж.п. линията Русе-Разград-Каспичан-Варна, с отклонение от Самуил за Силистра.

Съществуващата транспортна мрежа създава добри условия за стопанисването на горите. Всички горски комплекси се свързват с основната пътна мрежа посредством множество временни горски пътища. Недостъпни гори няма.

2. Физико-географска характеристика

2.1. Географско положение

Територията на стопанството се разполага между 43°22' и 43°42' северна ширина и 26°08' и 26°48' източна дължина. Попада в източната част на Дунавската равнина и заема южните краища на Лудогорието, известни в морфоструктурно отношение като Севернобългарска подутина. Според горскорастителното райониране попада в Мизийска горскорастителна област, Лудогорска подобласт.

Формата на стопанството е неправилен многоъгълник, с дължина в посоки "запад – изток" и "север – юг", съответно 58 км и 42 км.

Горските територии са обособени от отделни комплекси, пръснати сред работни земи, с различна форма и големина.

Общата инвентаризирана площ на държавно горско стопанство "Разград" е 23838.8 ха, от която 22650.1 ха дървопроизводителна и 1188.7 ха недървопроизводителна.

2.2. Релеф

Територията на стопанството е хълмиста равнина, пресечена в посока от югоизток към северозапад от р.Бели Лом и разчленена в по-високите и равни места от малки и средни суходолия. По-високи релефни форми са Разградските и Самуиловските височини.

Релефът е формиран от три типа теренни форми:

- относително висока равнинно-хълмиста част;
- дълбоки суходолия (кулаци), с коритовидна форма и стръмни, често ерозирани и бедни на растителност скатове;
- ниски равнинни места – дъната на по-големите суходолия

Преобладаващи за стопанството са равнинно-хълмистите терени. Дълбоките суходолия и ниските равнинни места имат малко до незначително участие.

Най-високата кота в района на стопанството – 498.5 м н.в., е в землището на с.Кривица, подотдел 265 –с, а най-ниската – 110.0 м н.в. в землището на с.Хлебарово, до р.Бели Лом, подотдел 103 –а.

Държавно горско стопанство "Разград" попада изцяло в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0 – 600 м н.в.). Преобладават площите с надморска височина от 200 до 400 м – 89.3% от площта. С най-голям дял сред тях са площите разположени от 250 до 300 м н.в. – 9358.0 ха или 41.4% от дървопроизводителната площ на стопанството (таблица №1).

Таблица №1
Разпределение на дървопроизводителната площ по надморска височина

101 -	150 м	85.5	0.4
151 -	200 м	1549.5	6.8
201 -	250 м	2024.7	8.9
251 -	300 м	9365.4	41.4
301 -	350 м	2807.6	12.4
351 -	400 м	6018.7	26.6
401 -	450 м	676.5	3.0
451 -	500 м	122.2	0.5
всичко		22650.1	100.0

Преобладават полегатите, следвани от равните терени, съответно 35.5% и 33.4% от дървопроизводителната площ на стопанството (таблица №2).

Таблица №2
Разпределение на дървопроизводителната площ по наклон на терена

Степени на наклон	Равно 0-4	Полегато 5-10	Наклонено 11-20	Стръмno 21-30	Мн.Стръмno над 30	общо
хектари	7557.2	8047.4	5451.6	1282.7	311.2	22650.1

проценти 33.4 35.5 24.1 5.6 1.4 100.0

Сенчестите изложения заемат 60.1% от площта, а припечните 39.9% (таблица №3).

*Таблица №3
Разпределение на дървопроизводителната площ по изложение на терена*

Изложения	Сенчести с3, с, си, и	Припечни юи, ю, юз, з	общо
-----	-----	-----	-----
хектари	13603.7	9046.4	22650.1
-----	-----	-----	-----
проценти	60.1	39.9	100.0

Релефът има определяща роля за формиране на горските месторастения. Влиянието му върху степента на почвеното овлажняване, разпределението на количеството светлина и топлина, са решаващ фактор за развитието и продуктивността на горскодървесната растителност.

2.3. Хидроложки условия

Хидрографската мрежа в района на стопанството се очертава от главното водно течение на р.Бели Лом и нейните притоци. Водосборът ѝ в общи линии е наклонен слабо на северозапад към р.Дунав и има неправилна яйцевидна форма, с разширение в горния край, където между селата Гороцвет и Бели Лом е изграден язовир "Бели Лом". Реката тече в разлато корито с ниски брегове до с.Каменар, след което течението е коригирано с изградени земни диги през гр.Разград до с.Дряновец, където реката хлътва в тесен пролом с каньонообразни брегове.

Североизточният дял на водосбора, на изток от гр.Разград, е дълбоко насечен от притоците Желязковски дол, Веселиновски дол, Душно дере, Буйновски дол и др. Южната част на водосбора е по-малко разчленен. По-важните долове са Горни Бели Лом, Студенецки, Пороище.

На запад от гр.Разград формата на водосбора е асиметрична. Тук към р.Бели Лом се спускат доловете Пчелина, Балкански, Садински, Хлебаровски и др. Страничните разклонения са къси падини с незначителни наклони.

От югозападната част на стопанството водят началото си Сейдолски дол – приток на р.Камчия и Малки Бели Лом – приток на р.Русенски Бели Лом.

Малка част от територията на стопанството попада във водосборите на доловете Липник, Каловска река, Смордливия дол, Стражев дол и др., които текат на север в плитки, равни падини.

Хидрографската мрежа в района на стопанството е претърпяла редица изменения чрез изграждането на множество микроязовири в землищата на гр.Цар Калоян, гр.Лозница, с.Сейдол, с.Островче, с.Бели Лом, с.Желязковец, с.Голям Извор, с.Ясеновец, с.Езерче, с.Балкански, с.Липник и др. Те са променили коренно водния режим на доловете и реките. Голяма част от водните течения са коригирани и стабилизирани с пояси от трайна растителност, което е ограничило ерозионната дейност.

Всички реки в района имат дъждовно-снежен режим. Те са пълноводни през пролетта и първата половина на лятото.

Непресъхващи са само по-големите водни течения, реките Бели Лом, Малки Бели Лом, Горни Бели Лом и някои други, като през летния сезон дебита им силно намалява. Останалите долове и рекички имат вода само през валежните сезони на годината.

Подпочвените води са на голяма дълбочина (30-80 м), недостъпни за корените на дървесната растителност.

Характерно за целия район е съществуването на множество непресъхващи извори, които в повечето случаи са каптирани, в т.ч. минералният извор Стефанова чешма, землище с.Раковски.

3. Геоложки строеж и петрографски състав

Територията на стопанството попада в геоструктурната област Мизйска плоча - стабилна, устойчива част от земната кора, слабо реагираща на нагъвателните процеси, със специфичен геоложки строеж. Северна България, вкл.Лудогорието, лежи изцяло върху нея. Характеризира се с почти хоризонтална покривка от седиментни скали с мезозойска и неозойска възраст, препокрити през кватерна от мощни льосови наслаги.

Характерно за сегашния релеф е алтернативното редуване на основните скали – силно пропусклив лъос със слабо пропускливи глини и скални пластове. Лъосовите формации са се запазили в равнините, по платата и слабо наклонените заравнени била.

Покритите с лъос седименти, от по-стар произход, понастоящем се разкриват по бреговете на по-дълбоките долове и р.Бели Лом. При с.Дряновец реката тече между дълбоки, речни, варовити тераси. На повърхността седиментните скали са силно напукани на плочи и призми. Плъзгания, срутвания и сипеи почти липсват.

В долините на реките и доловете са формирани алувиални наслаги от пясъци и чакъли.

Площта на стопанството е разположена основно върху лъос и варовици, с превес на лъоса.

Разпространението на скалните разновидности на територията на ДГС „Разград“, е показано на картата на геоложките формации, в М 1:40000. Тя е извлечение от Геоложката карта на България, допълнена от извършените теренни проучвания.

4. Климатични условия

В климатично отношение територията на ДГС „Разград“ попада в Европейско-континентална климатична област, Умерено-континентална климатична подобласт, Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина.

Климатичните условия са определящ фактор за развитието на горскодървесната растителност и формирането на отделните типове месторастения.

Според горскорастителното райониране стопанството попада в Мизийска горскорастителна област, подобласт Лудогорие, Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.), подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.)

Малката разлика в надморските височини на територията на стопанството, предопределя сравнително постоянни и еднакви параметри на климатичните елементи.

4.1. Температурен режим

Откритостта на Дунавската равнина на север, създава благоприятни условия за безпрепятствено нахлуване на студени континентални въздушни маси, поради което зимата е доста студена, пролетните мразове са често явление, лятото е сравнително топло, а есента е по-топла от пролетта.

Зимните температури в района на стопанството са твърде ниски. Средномесечната температура за януари е около минус 2°C, но под влияние на релефа температурните условия са твърде различни, като в речните долини и големите долове са значително по-ниски, отколкото в съседните издигнати и платовидни места. Броят на топлите дни със средна денонощна температура на въздуха над 5°C през трите зимни месеца е 14 – 16 дни, а дните със средна денонощна температура под 0°C, за същия период са около 46 – 48. Абсолютните минимални температури достигат до минус 35.5°C (таблица №4).

Средната температура на дълбочина 2 см в почвата през януари е около 0°C. Почвата замръзва средно на дълбочина до 20-25 см, а в отделни зими и до 50-60 см.

Таблица №4
Средни температурни данни за района

Температурни условия (°C)						
Месец				Годишно	Абсолютни температури	
I	IV	VII	X		максимални	минимални
- 2.5	9.0	19.5	10.0	9.0	38.5	- 22.9
- 1.5	11.0	22.0	10.5	10.5	45.0	- 35.5

Пролетта настъпва сравнително рано. Пролетните мразове са често явление за района и приключват едва към 15-20 април. Средната денонощна температура се покачва над 5°C около средата на месец март (таблица №5). Продължителността на вегетационния период е около 6.5 до 7 месеца, което осигурява нормално развитие на горскодървесната растителност.

Таблица №5
Средни дата на началото и края на периода с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 5°C и 10°C

Пролет	Есен
--------	------

5°C	10°C	10°C	5°C
15-23.III	10-20.IV	20-26.X	17-21.XI.

Средната юлска температура в Лудогорието е около 19,5°C - 22°C, а броят на дните със средна денонощна температура над 25°C е 5-10. Абсолютните максимални температури достигат до 45.0°C.

Есента в района е по-топла от пролетта. Краят на периода на устойчиво задържане на температурата на въздуха над 5°C е около 20 октомври. Първите есенни мразове настъпват към 10-15 октомври за котловинните места и към 20 октомври за останалите терени. Късните пролетни и ранните есенни слани сравнително рядко нанасят повреди на горските насаждения и култури.

4.2. Валежен режим

Средният годишен валеж за района на стопанството е по-нисък от средния за страната и се колебае от 550 до 680 мм/кв.м. По данни от хидрометеорологичните стационари в с.Тодор Икономово и с.Хърсово изключително сух период за района се наблюдава през лятото на 2000 год., когато средните годишни суми на валежите са 350 –380 мм/кв.м. Максимално количество валежи и с най-голяма интензивност падат през юни, а най-малко през февруари. Общо взето през вегетационния период пада основната част от валежите.

Снежната покривка е неустойчива, образува се в края на месец ноември и началото на месец декември, като рядко се задържа продължително време. Дори и през януари тя се задържа главно през периодите на застудяване. В периодите на затопляне се стопява напълно. Последната снежна покривка се стопява до средата на месец март. Средногодишно снежната покривка се задържа около 52 дни.

В пряка връзка с валежите са и засушаванията, чиято продължителност е от голямо значение за развитието на горскодървесната растителност. Засушаванията са често явление за района. Броят на засушаванията, с продължителност 10 и над 10 денонощия през вегетационния период, е между 4 и 4,5. Безвалежните периоди се случват най-често в края на лятото и началото на есента, а същевременно по това време те са и най-продължителни. Засушаванията не се отразяват особено неблагоприятно върху горската растителност.

4.3. Ветрове

Преобладаващи за района на стопанството са северозападните ветрове, следвани от северните и североизточните. Средната многогодишна скорост на вятъра се изменя от 2 до 4 m/s. Годишният максимум на скоростта е през зимата (февруари, март), а денонощният през деня. Минималната скорост на вятъра е характерна тук в края на лятото и началото на есента (август, септември).

Съчетанието на изложените до тук климатични фактори са определили и състава на естествената горска растителност в района на ДГС"Разград" – цер, благун, сребролистна липа, габър, зимен дъб, планински ясен, мъждрян, космат дъб, келяв габър и др.

За характеризирането на климата са използвани данни от "Климатични райони на България и техният климат", Л.Събев и Св.Станев, 1963 г., "Климатът на България", Св.Станев, М.Кючукова и др., 1991 г., "География на България", БАН, 1997 г., "Горскорастително райониране на България", Б.Захариев, В.Донков и др., 1979 г.

5. Почви

Територията на ДГС "Разград" не се отличава с голямо разнообразие на почвени типове. Установени са три почвени типа – сиви горски почви, чернозем и хумусно-карбонатни почви. Сивите горски почви са представени от трите си подтипа – тъмносиви, сиви и светлосиви, а чернозема от един подтип – обикновен чернозем.

За определяне на лесорастителните свойства на почвените типове и подтипове, са използвани заложените при последните теренно-проучвателни работи 12 почвени профила (ПП №№ 21-32). Използвани са и данните от почвените профили, заложените при устройствата през 1975 год.(ПП №№ 1-9) и през 1991 год.(ПП №№ 10-20). Резултатите от лабораторната обработка на почвените профили са дадени в Приложение №4 – "Ведомост на почвените разрези".

Пространственото разпределение на почвените типове и подтипове е показано на почвена карта в М 1:50000.

За охарактеризиране на почвеното богатство по типове и подтипове почви, са използвани средноаритметични данни за съдържанието на хумус, общ азот и физическа глина, от лабораторните анализи на почвените профили заложили при сегашното и предходните устройства (таблица №6).

Таблица №6

Съдържание на хумус, общ азот и механичен състав на почвените типове

Почвен тип и подтип	Съединения на хумус, общ азот и механичен състав на почвено-пашни типове					
	Хумус %		Общ азот %		Физ. глина < 0,01мм	
	Х О Р И З О Н Т И					
	А	В	А	В	А	В
1.Тъмносива горска почва	2.45	1.63	0.213	0.854	20.11	14.82
2.Сива горска почва	2.43	1.46	0.207	0.091	16.15	15.22
3.Обикновен чернозем	3.51	2.19	2.713	0.156	17.85	15.45
4.Рендзина	4.44	0.52	0.314	0.036	21.78	24.69

На територията на стопанството преобладават много дълбоките почви, заемащи 17226,0 ха или 76.1% от дървопроизводителната му площ. Най-широко разпространени са сивите горски почви – подтиповете ѝ заемат 92,7% от дървопроизводителната площ на стопанството (таблица №7).

Таблица №7

Разпределение на дървопроизводителната площ по почвени типове и дълбочина на почвата

Почвени типове	тв.плитка	плитка	ср.дълб.	дълбока	мн.дъл.	общо	-----	
	х	е	к	т	а	р	и	
обикновен чернозем	-	-	46.6	104.8	692.3	843.7	5	4.8
сива горска	-	12.6	1551.6	667.9	-	2232.1	3	3.3
тъмно-сива	-	-	-	1390.5	16541.1	17931.6	5	4.9
светло-сива	66.9	8.1	744.2	-	-	819.2	3	2.8
рендзина	112.8	56.0	654.7	-	-	823.5	3	2.7
всичко	179.7	76.7	2997.1	2163.2	17233.4	22650.1	5	4.6
проценти	0.8	0.3	13.2	9.6	76.1	100.0		

В района на ДГС "Разград" преобладават тъмносивите горски почви. Те заемат 17924,2 ха или 79.2% от дървопроизводителната му площ. В морфологично отношение се характеризират с пълен почвен профил. Профилът е дълбок, 120-180 см и повече, с ясно изразена диференциация по генетични хоризонти. Хумусно-акумулативният хоризонт е мощен, 40-50 см, като на места достига и до 70 см. Илувиалният хоризонт също е мощен (80-120 см), уплътнен, със сравнително високо съдържание на глина – до 50%. Карбонатите са измити от повърхностния слой на различна дълбочина, като линията на шупване варира от 50 до 120 см.

По отношение на механичния състав почвите са средно тежки до тежки. Процентът на глина за целия профил се движи в границите на 40-50%. Механичният състав се променя по протежение на профила, в зависимост от основната скала. По-тежък механичен състав имат почвите формирани върху карбонатни тъмnochервени глини, отколкото тези върху карбонатни пясъчници.

Съдържанието на хумус варира от 2.1 - 2.9% в хумусно-акумулативния хоризонт, до 0.4 -1.9% в илувиалния. Азотното съдържание по количество отговаря на средно запасени почви, като за хумусно-акумулативния хоризонт се движи в границите 0.118 до 0.288%(ПП №№ 1-5; 10-22; 25; 26).

Водният баланс на тъмносивите горски почви не е особено благоприятен. Падналите валежи не се оползотворяват напълно поради по-тежкия механичен състав на В – хоризонт.

Разпространени са в падини, равнини и слабо наклонени скатове, на сенчести и неориентирани изложения. Върху тях са формирани богати месторастения заети от високопродуктивни насаждения от цер, сребролистна липа, габър, зимен дъб, благуи, планински ясен и др. и култури от акация, гледичия и тополи.

Сивите горски почви заемат 2232,1 ха или 9.9% от дървопроизводителната площ на стопанството. Разпространени са на наклонени до стръмни скатове, предимно на припечни изложения. Като подтип тези почви се отличават от тъмносивите почви с по-малката мощност на профила си (60-120 см), по-ниско съдържание на хумус и азот и неблагоприятен воден режим (ПП №№ 28; 30). Месторастенията са среднобогати до бедни, сухи. Върху тях растат насаждения от цер, благуи, келяв габър и др., както и черборови, акациев и гледичиеви култури, с различен бонитет.

Светлосивите горски почви са най-слабо застъпените от трите подтипа. Заемат 823,5 ха или 3.6% от дървопроизводителната площ на стопанството. Формирали са се върху стръмни и много стръмни скатове, на припечни изложения. На много места е развита ерозия в различна степен. Мощността на почвения им профил се колебае от 16 до 60 см, бедни са на хумус и азот, леко песъчливо-глинести до глинесто-песъчливи, с изключително неблагоприятен воден режим. Върху тях са се формирали бедни и сухи месторастения, заети от нископродуктивни насаждения от келяв габър, космат дъб, мъждрян, благун, цер, липа и др. и култури предимно от черен бор.

Обикновените черноземи са разпространени в южната част на стопанството. Заемат 843,7 ха или 3.7% от дървопроизводителната му площ. От тъмносивите горски почви се отличават със значително по-високо съдържание на хумус и общ азот. Количеството на хумуса в хумусно-аккумулятивния хоризонт е от 2,97 до 4,50%, а на азота средно 0,271% (ПП №№ 6, 23, 24, 27, 29). Почвите са глинесто-песъчливи до леко песъчливо-глинести. Мощният хумусен хоризонт, добрата запасеност с хранителни вещества и малката скелетност, са благоприятствали формирането на богати месторастения, заети от високопродуктивни насаждения от цер, сребролистна липа, габър, зимен дъб, благун, планински ясен и др. Създадените култури от топола, акация, гледичия, червен дъб, явор, орех, ясен и др. са в отлично състояние.

Рендзините (хумусно-карбонатните) почви заемат ограничен район от площта на стопанството – 819,2 ха или 3.6% от дървопроизводителната му площ. Срещат се на петна, по склоновете на суходолията, като разпространението им се обуславя от наличието на варовици. Профилът им е маломерен, реакцията алкална, механичният състав сравнително лек – от глинесто песъчлив до леко и средно песъчливо-глинест. Съдържанието на хумус и общ азот е високо, но като цяло запасеността им с органични съединения е по-малка в сравнение с тъмносивите горски почви (ПП №№ 7, 8, 9, 31, 32). Хранителните вещества в повечето случаи са в неусвоими форми, а водният запас неблагоприятен. Върху тях са се формирали бедни и сухи месторастения заети от келяв габър и мъждрян и култури от черен бор.

6. Ерозия

В района на стопанството 1303.7 ха или 5.5% от общата му площ са засегнати от ерозионни процеси, развити по склоновете на по-големите суходолия, върху стръмни и много стръмни брегови откоси.

От слаба до средна степен (I, II, III) на ерозия, характеризираща се с липсващ А и част от В хоризонт, са обхванати 1282.3 ха или 98.4% от ерозираната площ. Върху 21.4 ха или 1.6% ерозията е от силна степен – липсват А, В и част от С хоризонт. Най-разпространена е площната ерозия от слаба до средна степен в горите от нискостъблени клас – 39,5%, следвана от ерозията в иглолистните гори – 33,1%(табл.8) . Като най-разпространена степен на ерозия е ерозията от I степен в иглолистните гори – 19%. Струйчеста, браздова и дълбочинна ерозия няма.

Разпределението на общата площ по видове гори, видове и степени на ерозия и размера на ерозията са дадени в таблици № 8, 9 и 10.

Таблица №8
Разпределение на общата площ по видове гори и видове ерозия
(разпространение на ерозията)

видове гори	без ерозия	площ- на	струй- честа	браз- дова	ровин- на	дълбо- чинна	всичко	
		х	е	к	т	а	р	и
иглолистни	1233.8	404.3	-	-	-	35.7	-	1673.8
широкол. високостъб	4818.1	26.1	-	-	-	-	-	4844.2
превръщане	10552.0	95.7	-	-	-	-	-	10647.7
нискостъблени	4035.6	481.8	-	-	-	23.4	-	4540.8
тополови	151.8	-	-	-	-	-	-	151.8
голи площи	1736.4	211.9	-	-	-	24.8	-	1973.1
всичко	22527.7	1219.8	-	-	-	83.9	-	23831.4
в проценти	94.5	5.1	-	-	-	0.4	-	100.0

Таблица №9
Разпределение на общата площ по видове гори и степени на ерозия

видове гори	неероз	I	II	III	IV	V	всичко	-----
		х	е	к	т	а	р	и
иглолистни	1233.8	249.1	189.1	1.8	-	-	1673.8	0.4
широкол. високоствъб	4818.1	18.6	7.1	0.4	-	-	4844.2	-
превръщане	10552.0	75.8	4.2	15.7	-	-	10647.7	-
нискоствъблени	4035.6	149.7	143.6	190.5	21.4	-	4540.8	0.2
тополови	151.8	-	-	-	-	-	151.8	-
голи площи	1736.4	95.4	120.8	20.5	-	-	1973.1	0.2
всичко	22527.7	588.6	464.8	228.9	21.4	-	23831.4	0.1
в проценти	94.5	2.5	1.9	1.0	0.1	-	100.0	-

В таблица №10 е показана действителната площ, обхваната от процес на ерозия – 542.7 ха. Незасегнатата част на подотделите е отнесена в графа “без площна ерозия”. Общо за държавно горско стопанство “Разград” засегнати от ерозия в ход са 542.7 ха или 2.3% от общата площ на стопанството.

След извършените интензивни залесявания, съгласно техническия проект за борба с ерозията във водосборния басейн на яз.“Бели Лом” и водосбора на р.Бели Лом, и ограничаване на пашата, ерозионните процеси са овладени. Единичните случаи, както и характера на ерозионните процеси не налага проектирането на противоерозионни съоръжения. Провеждането на зелено укрепване (залесяване с подходящи дървесни видове) ще изиграе достатъчно ефективна роля за локализиране на ерозията. Необходимо е при залесяването да се избягва създаването на чисти култури. Желателно е запазване на участието на наличната растителност, независимо от дървесните видове.

Таблица №10
Разпределение на подложената на ерозия площ по видове ерозия (размер на ерозията)

	без пл. ерозия	плещ- на	струй- честа	браз- дова	всичко		
	х	е	к	т	а	р	и
всичко, ха	23288.7	542.7		-		-	23831.4
в т.ч. с равини, ха	83.9	-		-		-	83.9
в т.ч. без равини, ха	23204.8	542.7		-		-	23747.5

7. Растителност

Според горскорастителното райониране, територията на държавно горско стопанство “Разград” попада в Мизийската горскорастителна област, подобласт Лудогорие. Във вертикално отношение цялата площ попада в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.), подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.).

Основните дървесни видове, които дават облика на естествената горска растителност, са цера, липата и габъра. Разпространени са повсеместно като образуват предимно чисти церови или смесени с благуи, зимен дъб, габър и сребролистна липа насаждения, чисти липови насаждения или в смес със зимен дъб, габър, цер и планински ясен, чисти габъррови или смесени със сребролистна липа, зимен дъб и цер насаждения, насаждения с преобладаване на зимен дъб, смесени с цер и габър, чисти благунови или смесени с цер насаждения.

На по-бедните месторастения се срещат космат дъб, мъждрян и келяв габър. Единично участие в състава на насажденията имат клена, бряста, мекиша и др.

В резултат на извършените от стопанството залесявания, са създадени култури от акация, черен бор, сребролистна липа, тополи, червен дъб, явор, планински ясен, гледичия, бял бор, смърч, зелена дуглазка и др. От изкуствено внесените дървесни видове най-голямо разпространение има акацията.

Създадени са и култури от орех, градински тип, със схеми 8x10, 10x10, 10x12.

В състава на растителните формации участват редица храстови и тревни видове, най-широко разпространените от които са глог, дрян, птиче грозде, аморфа, житни, детелина и др.

Находището на иберийско ботурче, землище с.Осенец, е обявено за защитена местност.

Установените при теренно-проучвателните работи дървесни, храстови и тревни видове, защитените по българското законодателство и вписаните в Червената книга на България растения са дадени в приложение №6.

8. Типове месторастения

Типът месторастение се разглежда като основна таксонометрична единица, формирана под комплексното въздействие на климатичните, едафични и хидроложки условия.

Типовете горски месторастения са определени горски площи с относително еднакъв лесорастителен ефект и относителна однородност на климатичните, почвени и релефни условия. Това обуславя и однородността в състава и продуктивността на дървесната растителност. При относително однороден климат, типовете горски месторастения се определят на базата на подтиповото разнообразие на генетичния почвен тип.

Въз основа на методиката за картиране на типовете горски месторастения, за района на ДГС "Разград" са определени и картирани 10 типа месторастения. Наименованието и сигнатурата им е съгласно възприетата и прилагана в България последна "Квалификационна схема на типовете горски месторастения" от 2011 година.

Разпределението на дървопроизводителната площ по типове месторастения е дадено в таблица № 11, а на залесената площ и общия дървесен запас по типове месторастение в таблица № 12.

Таблица №11
Разпределение на дървопроизводителната площ по типове месторастене

№ на место-растене по класифик схема	Тип месторастене	Означение за богатство и влажност	Площ ха	%
М – Мизийска горскорастителна област Л – Подобласт Лудогорие М-I Долен равнинно-хълмист хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0 – 600 м н.в.)				
М-I-2 Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0 – 400 м н.в.)				
11	Долинно, богато, свежо до влажно, на обикновен чернозем или тъмносива горска – дълбока и мн.дълбока	Д 2,3	150.7	0.7
12	Равнинно, богато, свежо на обикновен чернозем или тъмносива горска - дълбока	Д 2	11279,5	49,8
13	Равнинно и на склонове, богато, сухо, на обикновен чернозем или тъмносива горска-средно дълбока до дълбока	Д 1	5791.9	25.6
14	На склонове средно богато до богато, свежо на обикновен чернозем или тъмносива горска-дълбока	СД 2	2030,6	8.9
15	Сухо, на склонове, средно богато на чернозем или тъмна и обикновенна сива горска, средно дълбока	С 1	1399.9	6.2
138	Равнинно и на склонове, бедно, сухо, на обикновенна сива горска или тъмносива горска-плитка, плитка до средно дълбока	В 1	412,9	1.8
121	Средно богато, свежо на регосоли, об.рендзини, регосоли в комплекс със сива или канелена горска – средно дълбока	С 2	268,4	1.2
122	Много бедно до бедно, сухо на обикновенна рендзина – плитка до твърде плитка	АВ 1	56.0	0.2
131	Група месторастения на слабо или средно ерозирава почва, бедно, сухо, сухо до свежо, свежо на различни почвени типове и видове – средно дълбока, ерозирана 1-2-3 степен	В 1; В 1,2; В 2	1080,5	4.8
132	Група месторастения на средно или силно ерозирана почва, много бедно, много сухо до сухо на различни почвени типове и видове, плитка до твърде плитка, ерозирана 4-5 степен	А 0; А 1	179.7	0.8
ВСИЧКО			22650.1	100.0

Таблица №12
Разпределение на залесената площ и общия дървесен запас
по типове месторастения

месторастение			площадь		запас на	осн.н.
означение	No		ха	%	куб.м	%
M-I-2	D-2, 3	11	141.2	0.6	16730	0.5
M-I-2	D-2	12	11138.5	51.0	1769685	58.0
M-I-2	D-1	13	5649.1	25.8	732555	24.0
M-I-2	CD-2	14	1969.1	9.0	245390	8.1
M-I-2	C-1	15	1210.9	5.5	137830	4.5
MTЮ-I	C-2	121	255.7	1.2	23285	0.8
MTЮ-I	AB-1	122	56.0	0.3	3140	0.1
MTЮ-I	B-1, 12, 2	131	893.2	4.1	95985	3.1
MTЮ-I	A-0, A-1	132	173.8	0.8	3665	0.1
M-I-2	B-1	138	378.2	1.7	22450	0.8
ВСИЧКО			21865.7	100.0	3050715	100.0

9. Очакваем технико-икономически ефект

Съставянето на горскостопански план на типологична основа, позволява да се определи оптимален бъдещ състав за всяко насаждение, култура или гола дървопроизводителна площ. Този оптимален бъдещ състав отговаря на екологичните фактори на месторастенето и предполага значително по-висока продуктивност.

Чрез целевия състав или бъдещото разпределение на площите по дървесни видове и бонитети, се цели да се постигне увеличение на дървесния прираст и съответно на дървесния запас. Съпоставката на сегашния и бъдещия оптимален запас дава представа за ефекта от предвидените мероприятия. Тъй като на практика сравнението на дървесните запаси е невъзможно, се приема за целесъобразно да се използват условни единици - условен общ среден зрелостен прираст.

За тази цел, всички сегашни дървесни видове са приведени към 100 годишна възраст (с изключение на топола, върба и акация) и нормална пълнота 1.0. По опитни таблици е изчислен условния общ среден зрелостен прираст на сегашните дървостои. От предвижданията за оптималните бъдещи състави на отделните типове месторастения, са направени същите изчисления и е установен общ среден зрелостен прираст, отделно за залесената площ и общо за дървопроизводителната площ на стопанството. Резултатите от тези изчисления и сравнението на размера на условния общ среден зрелостен прираст при сегашния и оптималния бъдещ състав е дадено в таблица №13.

ГЛАВА II

Икономически условия

1. Роля и значение на горите в района на действие на ДГС „Разград” за икономиката на община Разград

1.1. Местоположение

Местоположение, общи данни и демографска характеристика на Разградска област

Площ:	2423 км ²
Население:	125 180 жители
в т.ч. в градовете	59 313 жители
в селата	65 877 жители
Областен център: гр.Разград	33 880 жители
Гъстота на населението	57.8 д. км ²
Общини: Цар Калоян, Разград, Кубрат, Завет, Исперих, Самуил и Лозница	
Средна годишна	t° 11÷12°C
Средни валежи за годината	565÷786 л.м ²

В обхвата на действие на Държавно горско стопанство „Разград” влизат 4 (четири) общини – Цар Калоян, Разград, Самуил и Лозница. Землищата на населените места попадащи в рамките на стопанството са 44 броя. Като най-голям икономически и културен център е гр.Разград, където е и седалището на стопанството. Част от данните за икономическата характеристика изложени по надолу се отнасят общо за областта, като население, заетост по групи, общи характеристики, и др., в същото време подробно е разгледан гр.Разград и общината, като цяло, които се оказват и с най-голяма тежест по отношение социалния, икономически и културен живот на населението в цялата област.

Разградска област е разположена в североизточната част на Дунавската равнина и заема 2.4% от територията на България. Граничи с Русенска, Силистренска, Шуменска и Търговищка

област. Незначителната отдалечност от държавната граница на България с Румъния и от достатъчно мощния природен фактор р. Дунав, с неговия силен икономически и транспортен потенциал, от пристанищния град Русе осигуряват условия за трансгранично сътрудничество. В границите на Разградска област влизат 7 общини - Разград, Исперих, Кубрат, Завет, Лозница, Самуил и Цар Калоян и 103 населени места, от които 6 града и 97 села. По-голяма част от областта се намира в Лудогорското плато. В южната част то е хълмисто, а на север се слива с Добруджанската равнина и крайдунавските полета.

Районът е беден на водни ресурси. Единствената по-значима в хидрографско и стопанско отношение е река Бели Лом, която разделя областта на две части - северна и южна.

Регистрираните около 1200 недвижими паметници на културата заедно с хилядите предмети и документи илюстрират богатата материална и духовна култура на племената и народите, живели в Лудогорието през хилядолетията.

През 1982 при археологически разкопки край с.Свещари е открита уникална трикамерна владетелска гробница от края на IV в. пр.н.е. Нейната архитектура, запазената многоцветна украса и фризьт с десетте женски фигури /кариатиди/ я представят като образец на тракийското строително изкуство.

През територията на областта преминават международният път Е 70 Русе - Варна и II - класните републикански пътища II- 49 Тутракан - Кубрат - Разград - Търговище и II- 23 Русе - Кубрат - Исперих - Дулово.

На територията на областта минава една от първите създадени в България железопътни линии по направление Русе - Варна и осигурява връзката на областта с тези райони, както и с област Силистра чрез ж.п.гара Самуил и с Южна България чрез ж.п гара Каспичан, Шуменска област. Най-близкото международно летище и морско пристанище са във Варна и отстоят на 136 км., а най-близкото международно речно пристанище и ГКПП са в Русе на 65 км от областния център Разград.

1. Обща площ на горските територии – държавна собственост в ДГС Разград и разпределението и по групи гори, според основните им функции.

Общата площ на горите – държавна собственост в Държавно горско стопанство „Разград“ е 9628.3 ха. Разпределението на тази площ по вид на горите и земите е показано в таблица №38.

Таблица № 38
Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

вид на земите	игло- листни	широк. висок.	рекон.	изд. за превр.	----- -----	ниско- стъбл.	всичко	%
х е к т а р и								
ест.пр. 0.4-1.0	5.4	966.1	-	4507.6	-	1459.5	6938.6	72.1
склопени култури	670.1	700.0	-	-	-	337.8	1707.9	17.7
нескл. култури	12.7	61.5	-	-	-	7.5	81.7	0.8
ест.пр. 0.1-0.3	-	16.7	-	68.0	-	21.0	105.7	1.1
изредени култури	1.4	7.8	-	-	-	13.8	23.0	0.2
всичко насаждения	689.6	1752.1	-	4575.6	-	1839.6	8856.9	91.9
клек	-	-	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	689.6	1752.1	-	4575.6	-	1839.6	8856.9	91.9
сечище	0.7	33.8	-	-	-	-	34.5	0.4
голина	102.5	70.9	-	-	-	93.3	266.7	2.8
всичко незал. дървопр.	103.2	104.7	-	-	-	93.3	301.2	3.2
поляна	41.5	28.2	-	110.4	-	33.3	213.4	2.2
обработваема площ	0.2	0.8	-	3.7	-	3.8	8.5	0.1
автомобилен път	0.4	0.6	-	7.9	-	0.9	9.8	0.1
авт. път асфалтов	0.1	-	-	1.0	-	0.1	1.2	-
дворно място	0.2	0.3	-	17.0	-	-	17.5	0.2
просека	3.4	5.8	-	20.1	-	2.9	32.2	0.3
нелесопригодна голина	12.9	0.8	-	3.6	-	12.2	29.5	0.3
нелесопригодна площ	-	-	-	0.8	-	70.9	71.7	0.8
скали	-	-	-	0.7	-	-	0.7	-
мочур	-	-	-	0.2	-	-	0.2	-
гьол	-	-	-	0.1	-	0.1	0.2	-
дивечова нива	-	8.0	-	33.0	-	8.9	49.9	0.5
горски разсадник	-	26.9	-	-	-	-	26.9	0.3
дивечова просека	0.3	0.2	-	7.6	-	-	8.1	0.1

канал	-	0.1	-	0.3	-	-	0.4	-
всичко недървопр. площ	59.0	71.7	-	206.4	-	133.1	470.2	4.9
общо	851.8	1928.5	-	4782.0	-	2066.0	9628.3	100.0

Преобладават издънковите гори за превръщане в семенни – 4575.6 ха (52.0% от залесената площ), следват широколистните високостъблени гори – 1752.1 ха (19.5% от залесената площ) и нискостъблените гори – 1839.6 ха (20.8% от залесената площ), а иглолистните гори са едва – 689.6 ха (7.7% от залесената площ).. Тази статистика показва в пълна степен характера и стопанисването на горите в държавното горско стопанство. Изредени култури са констатирани върху площ от 23.0 ха, които трябва да се залесят през десетилетието, с оглед пълноценното използване на дървопроизводителната площ. Изредените естествени насаждения заемат – 105.7 ха (1.2% от залесената площ). Незалесената дървопроизводителна площ е 301.2 ха, или 3.2% от общата площ, като преобладават голините – 266.7 ха, а сечищата са 34.5 ха, като в тях са проектирани залесявания.

Недървопроизводителната площ е 470.2 ха, или 4,9 % от общата площ на горите държавна собственост на територията на горското стопанство. С най - голям дял са поляните – 213.4 ха (2.2% от общата площ). Недървопроизводителните площи, спомагащи за развитието на дивечовъдството са общо 66.5 ха (0.7% от общата площ). Делът на земите, необходими за производствените процеси в района е 32.6 ха – 0.3%. За нормалното провеждане на горскостопанските мероприятия служат шосетата и камионните пътища, дворните места, и др. с площ 28.5 ха (0.3% от общата площ).

Разпределението на площта и дървесния запас без клони на горите държавна собственост по функционални групи според предназначението им е дадено в таблица № 39, а разпределението на площта и дървесния запас с клони – в таблица № 40.

Таблица № 39
Разпределение на общата площ и запаса без клони по функционални групи и видове гори

Групи гори	обща площ ха	И г л о л и с т н и залесена ха	запас куб.м	Ш и р о к о л и с т н и обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	В с и ч к о залесена ха	запас куб.м
СТОПАНСКИ Ф-ЦИИ	202.5	193.3	48920	4721.5	4469.4	543075	4924.0	4662.7	591995
противоероз.	449.0	325.0	61250	475.9	450.1	39805	924.9	775.1	101055
мелиоративни	15.2	13.4	3500	255.5	248.9	26220	270.7	262.3	29720
други защитни	-	-	-	-	-	-	-	-	-
общо ЗАЩИТНИ	464.2	338.4	64750	731.4	699.0	66025	1195.6	1037.4	130775
зелени зони	2.0	0.4	110	82.4	75.4	10690	84.4	75.8	10800
прир. забележ	29.3	12.5	2005	0.7	0.7	15	30.0	13.2	2020
защ. местн.	3.6	3.6	880	192.9	172.3	25560	196.5	175.9	26440
Натура 2000	148.9	140.1	30785	2878.2	2609.4	321520	3027.1	2749.5	352305
горски разсадник	-	-	-	26.9	-	-	26.9	-	-
БИРД	1.3	1.3	400	50.2	48.8	10290	51.5	50.1	10690
сем. бази, плант.	-	-	-	92.3	92.3	28890	92.3	92.3	28890
ОБЩО СПЕЦ. Ф-ЦИИ	649.3	496.3	98930	3924.5	3585.8	448280	4573.8	4082.1	547210
ОБЩО	851.8	689.6	147850	8776.5	8167.3	1006065	9628.3	8856.9	1153915

Таблица № 40
Разпределение на общата площ и запаса с клони по функционални групи и видове гори

Групи гори	И г л о л и с т н и			Ш и р о к о л и с т н и			В с и ч к о		
	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м
СТОПАНСКИ Ф-ЦИИ	202.5	193.3	52270	4721.5	4469.4	580075	4924.0	4662.7	632345
противоероз.	449.0	325.0	84610	475.9	450.1	45765	924.9	775.1	130375
мелиоративни	15.2	13.4	3560	255.5	248.9	28960	270.7	262.3	32520
общо ЗАЩИТНИ	464.9	339.1	88290	734.9	702.5	75010	1199.8	1041.6	163300
зелени зони	2.0	0.4	110	82.4	75.4	10850	84.4	75.8	10960
прир. забележ	29.3	12.5	2375	0.7	0.7	15	30.0	13.2	2390
защ.местн.	3.6	3.6	1100	192.9	172.3	27035	196.5	175.9	28135
Натура 2000	148.9	140.1	33040	2878.2	2609.4	343270	3027.1	2749.5	376310
горски разсадник	-	-	-	26.9	-	-	26.9	-	-
БИРД	1.3	1.3	400	50.2	48.8	10510	51.5	50.1	10910
сем.бази, плант.	-	-	-	92.3	92.3	29450	92.3	92.3	29450
ОБЩО СПЕЦ.Ф-ЦИИ	649.3	496.3	125195	3924.5	3585.8	479890	4573.8	4082.1	605085
ОБЩО	851.8	689.6	177465	8776.5	8167.3	1075930	9628.3	8856.9	1253395

Проектирани мероприятия

1. Сечи

В горските територии държавна собственост в района на ДГС "Разград" са проектирани следните видове сечи: възобновителни (съобразно възприетите турнуси по стопански класове), отгледни, селекционни, санитарни и технологични (ловностопански).

Проектирани са съгласно „Наредба №8 от 05.08.2011 год. за сечите в горите”.

Видът на възобновителната сеч и интервала за провеждането е избран съобразно състоянието на насажденията, пълнотата, бонитета, наличието и разположението на жизнен подраст, типа месторастене, наклона на терена, изложението, водената сеч, стопанския клас или категорията със защитни или специални функции.

При провеждането на сечите трябва да се спазват следните принципи, залегнали в Наредбата за сечите: поддържане на смесен състав на горите, като се запазват единично срещащи се екземпляри от ценни дървени видове, опазване на местообитанията на горските животни и птици, толериране на горскоплодните дървесни видове, запазване на дърветата по периферията на гората, независимо от качеството на стъблото и короната им, ако са в добро здравословно състояние, опазване на формовото разнообразие на горските насаждения, като се толерират редките форми и тези, отличаващи се с висока продуктивност, добри стъблени форми и ценни технически качества на дървесината.

Първостепенна задача при проектирането на възобновителните сечи е производство и добив на висококачествена дървесина, създаване на условия за семенно възобновяване на насажденията, подобряване на здравословното им състояние, опазване на биологичното разнообразие на горите.

Проектираните отгледни сечи целят регулиране на състава, произхода и растежа на насаждението, селекция на дърветата, подобряване на защитните и рекреационни функции, подобряване на здравословното състояние и устойчивост на насажденията, съкращаване срока за производство на едра строителна дървесина, намаляване риска от пожари. Интензивността и повторемостта им е избрана в зависимост от състава, възрастта и състоянието на насажденията.

Санитарни сечи са проектирани при установяване на повреди в насажденията, причинени от биотични, абиотични или антропогенни фактори.

1.1. Възобновителни сечи

Общата площ, предвидена за възобновителни сечи е 2540.1 ха (Таблица №110)

Проектираните възобновителни сечи са както следва :

1.1.1. Краткосрочно - постепенна сеч

Краткосрочно-постепенната сеч е възобновителна с предварително и съпътстващо семенно възобновяване, при което зрелия дървостой се отсича на два или повече пъти (фази) през възобновителния период.

Проектирана е с обща площ 1487.6 ха., представляваща 58.6% от общата площ на възобновителните сечи. Сечта е проектирана в следните стопански класове – Широколистен високостъблен (ШВ), Церов високобонитетен за превръщане(ЦВП), Смесен високобонитетен за превръщане(СмВП), Габъров високобонитетен за превръщане(ГВП), Церов за превръщане(ЦП), Благоунов средно и нискобонитетен за превръщане(БлСрНП) и в Смесен средно и нискобонитетен за превръщане(СмСрНП). Насажденията се разпределят както следва: в горите с стопански функции на площ от 742.1 ха, а в горите със защитни и специални функции – 740.2 ха. Интензивността на сечта е 20 - 100%, като зависи най-вече от количеството и площното разпределение на подраста. Предвидено е да се извежда окончателна фаза в насаждения с пълнота от 0.3 до 0.5 и наличие на укрепнал подраст (над 80%) на обща площ от 251.6 ха в следните отдели и подотдели : 105 а, 105 б, 109 з, 109 и, 110 з, 190 ж, 192 е, 223 д, 248 з, 250 ж, 263 в, 275 а, 277 з, 280 д, 280 ж, 291 б, 298 а, 304 б, 304 г, 304 л, 306 е, 306 з

1.1.2. Постепенно котловинна

Постепенно котловинната сеч се провежда в гори от светлолюбиви дървесни видове. В насажденията с пълнота 0.6 и повече и липса на възобновяване първите сечи се провеждат по правилата на осеменителната и осветителната фаза на краткосрочно – постепенната сеч. При наличието на възобновяване в местата с най-голямо количество подраст се отварят котли с

площ до 0.2 ха, а площите между котлите се изрежда до пълнота 0.5 – 0.6. Котлите се разширяват, когато по периферията им се появи достатъчно количество подраст. Разширяването продължава до окончателното изсичане на зрелия дървостой.

Постепенно – котловинна сеч е проектирана на площ 379.0 ха, представляваща 14.5% от общата площ на възобновителните сечи. Сечта е предвидена в следните стопански класове – Церов(Ц), Церов високобонитетен за превръщане(ЦВП), Церов за превръщане(ЦП), Благунов средно и нискобонитетен за превръщане(БлСрНП) и в Смесен средно и нискобонитетен за превръщане(СмСрНП). Насажденията се разпределят както следва : в горите с стопански функции на площ от 161.4 ха, а в горите със защитни и специални функции – 217.6 ха. Интензивността на сечта е 20 - 50%, като зависи най-вече от количеството и площното разпределение на подраста.

1.1.3. Гола

Голите сечи са възобновителни сечи с последващо възобновяване. Те се провеждат в тополовите гори, както и в насаждения, определени за нискоствъблено стопанисване.

Гола сеч е проектирана на площ 673.5 ха., представляваща 26.9% от общата площ на възобновителните сечи. Сечта е предвидена в следните стопански класове – Тополов нетипични месторастения (ТН) и в Акациев(А). Насажденията се разпределят както следва : в горите с стопански функции на площ от 351.0 ха, а в горите със защитни и специални функции – 322.5 ха. Интензивността на сечта е 100%.

1.2. Отгледни сечи

С цел оползотворяване на естествения отпад, регулиране и подобряване на състава на културите и насажденията, повишаване на тяхната продуктивност и устойчивост, поддържане на добро санитарно състояние и съкращаване на срока за производство на технически зряла дървесина, повишаване на защитните и специални функции на гората, селекция на дърветата в горската семепроизводствена база, през следващото десетилетие е предвидено да се водят отгледни сечи в култури и насаждения на обща площ – 3269.4 ха.

В Таблица № 111 е даден размерът на ползването по площ, запас, вид на сечта, стопански клас, функционална принадлежност и общо, за териториите държавна собственост в района на ДГС „Разград“.

1.2.1. Осветление

Тази сеч е проектирана в млади насаждения и култури (до 10 години), в които след извеждане на сеч са се появили семенни или издънкови насаждения с участие на малоценни или нископродуктивни дървесни или храстови видове. Предвижда се двукратно влизане през десетилетието.

В държавните гори на територията на ДГС „Разград“ се проектира провеждане на осветление на обща площ 439.8 ха (двукратно). По предложение на 2-ро лесоустройство съвещание, където се налага осветленията да се извършват и трикратно. Тогава площта ще бъде 659.7 ха.

1.2.2. Прочистки

С извеждането на прочистките се цели регулирането на състава, произхода, пълнотата, качествената структура и здравословното състояние на насажденията и културите.

Проектирани са в склопени култури и насаждения с пълноти 0,9 и 1,0, на възраст от 11 до 20 години. В зависимост от пълнотата, бонитета, месторастенето, наклона, изложението, интензивността варира от 15 до 20 %.

В държавните гори на територията на ДГС „Разград“ се проектира провеждане на прочистки на обща площ от 119.6 ха с материален добив в размер на 1535 куб.м.(без клони).

Прочистки без материален добив не са проектирани.

1.2.3. Прореждания

Проектирани са да се водят в насаждения и култури на възраст от 21 до 40 години (за високостъблените букови и дъбови – до 60 г.), с пълноти от 0,8 до 1,0 вкл., а при неравномерен строеж – и при средна пълнота 0,7, но при наличие на гъсти групи. С извеждането на прорежданията се цели да се осигури прираста по височина и се отгледат дървета с прави самоокастрени стъбла и добре развити корони. В зависимост от пълнотата, бонитета, дървесния вид, месторастенето, наклона и изложението интензивността на сечта варира от 15 до 30% и пълнота след сечта не по-малка от 0.7-0.8.

Прорежданията са предвидени на обща площ 1187.3 ха с материален добив от 43490 куб.м. (без клони).

1.2.4. Пробирки

Проектирани са в насаждения над 41 (за високостъблените дъбови и букови – над 61) годишна възраст при пълнота над 0,7 или при неравномерен строеж при средна пълнота 0,7 и при наличие на гъсти групи. С извеждането на пробирките се цели да се осигури прираста по диаметър на екземплярите с желани стъблени форми и осигуряване на равномерното им разпределение. Интензивността на сечта варира от 10 до 30 % в зависимост от пълнотата, бонитета, типът месторастение, наклона, изложението и пълнота след сечта не по-малка от 0.7.

Пробирките са проектирани на площ от 1062.0 ха с материален добив 44165 куб.м. (без клони).

1.3. Селекционни

Селекционните сечи се провеждат в насаждения определени за семенни бази до момента на настъпване времето за провеждане на възобновителни сечи в тях.

В държавните гори на територията на ДГС "Разград" се проектира провеждане на **Селекционни** сечи на обща площ 127.3 ха с предвиден материален добив в размер на 5950 куб.м.

1.4. Санитарни сечи

В държавните гори на територията на ДГС "Разград" се проектира провеждане на **Санитарни сечи** на обща площ 35.6 ха с предвиден материален добив в размер на 1090 куб.м.

1.5. Технически сечи

Технически сечи се предвиждат в изпълнение на проектирани ловностопански мероприятия, съгласно изготвения ловностопански план. В държавните гори на територията на ДГС "Разград" се проектира провеждане на технически сечи на обща площ 80.1 ха с предвиден материален добив в размер на 2125 куб.м.

1.6. Мероприятия за подпомагане на възобновяването

Те включват изсичане на подлеса на площ от 1077.3 ха и отглеждане на подраста в насаждения с площ 343.9 ха, както и изсичане на храстите с площ 7.9 ха

A.2. Гори издънкови за превръщане

Във всички издънкови стопански класове възобновителните сечи се набират по състояние и не се контролират с формулни методи. Вида на сечта и нейната интензивност се определят, от състоянието на основния дървостой, пълнотата му, бонитета, водените до сега сечи, хода на естественото възобновяване, състоянието на подраста – възрастта, височината, състава му и др.

2.1. Церов високобонитетен за превръщане – ЦВП

Разпределението на площите по класове на възраст е неравномерно. Площта на зрелите насаждения е 321.5 ха или 29.1% от площта на стопанския клас с общ запас 69840 куб.м.

Възобновяването на насажденията е много добро.

Средният годишен прираст е 3805 куб.м.

Предвиденото главно ползване е 22705 куб. м, представляващо 57.6% от прираста.

Размерът на средногодишното сечище по площ е 10.4 ха, а по запас е 2270 куб.м.

4. Възобновяване и залесяване

4.1. Естествено възобновяване

В района на Държавно горско стопанство „Разград“ съществуват много добри условия за естествено възобновяване в широколистните дъбови габъррови и липови насаждения, което ще се реализира с извеждането на сечи с предварително естествено възобновяване.

Неконтролирани сечи, неизвършване на разрохкване под склопа през семеносна година и неправомерната паша са фактори, които довеждат до затревяване или унищожаване на подраста и влияят неблагоприятно върху възобновителната способност на насажденията. През следващото десетилетие е предвидено да се използват максимално възможностите за

естествено възобновяване на широколистните, основни за региона гори. Това ще стане след правилно извеждане на проектираните възобновителни сечи и мероприятия за подпомагане на естественото възобновяване.

Важно условие за осигуряване на естественото възобновяване на насажденията е оформянето на оптимален склоп при извеждането на възобновителните сечи, опазването на насажденията от зачимяване, а така също своевременно осветление на появилия се подраст, почистване на насажденията веднага след сечта и опазването им от паша.

Краткосрочно - постепенната сеч е проектирана на площ общо от 1487.6 ха в зрели дъбови, габъррови и липови насаждения. По фази в зависимост от наличния подраст и от пълнотите на насажденията краткосрочно-постепенната сеч се разпределя както следва :

- I фаза – 209.2 ха
- II фаза – 1008.9 ха
- ОФ - 269.5 ха

В зрелите дъбови насаждения с неравномерен строеж, групово появил се подраст, наличие на подлес на места, ще се изведе постепенно-котловинна сеч на площ от 379.0 ха.

4.2. Залесяване

Размерът на предвидените през десетилетието залесителни мероприятия по вид на залесяването, по дървесни видове и необходимите фиданки за горските територии държавна собственост е показано в Таблица № 126.

Дървесните видове, предвидени за залесяване са избрани съгласно типовете месторастения, с оглед осигуряване по-добри показатели на бъдещия дървостой, запазване на характерната за съответните местообитания по Натура 2000 растителност и подобряване на защитните и украсни функции на гората.

За извършване на предвидените залесявания ще бъдат необходими 829300 броя фиданки, от които 58600 броя иглолистни и 770700 броя широколистни.

Естествено разпространената растителност в района на ДГС „Разград“ е твърде разнообразна, поради което е проектирано залесяване с различни дървесни видове – черен бор – 17.5 ха (11.0%), цер – 39.4 ха (24.9%), топови култивари R16, I214 – 34.5 ха (30.3%), акация – 13.0 ха (8.2%), гледичия – 12.8 ха (8.1%), както и други с по-малка площ като: червен дъб, зимен дъб, благун, орех, сребролистна липа, планински ясен и череша.

Съгласно изискванията на Закона за горите залесяванията следва да бъдат осъществявани в срок най-много 3 год.след сечта предполагаща последващо залесяване.

Таблица № 126
Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване и на
необходимия посадъчен материал по дървесни видове

Дървесен вид	ЗАЛЕСЯВАНЕ В ЗРЕЛИ НАС.			ново залес	ДРУГИ за две етажни	ЗАЛЕСЯВАНИЯ			подпом. възобн.	ВСИЧКО ЗАЛЕ-СЯВАНЕ	ПОСАДЪЧЕН МАТЕР.	
	след гола	след оконч	всичко в зрели			попълв. редици	всичко	%			фиданки на 1 ха	фиданки всичко
	х	е	к	т	а	р	и				хил. броя	
Черен бор	7.3	-	7.3	4.8	-	5.4	17.5	15.4	-	17.5	3.4	58.6
общо ИГЛОЛИСТНИ	7.3	-	7.3	4.8	-	5.4	17.5	15.4	-	17.5	-	58.6
Червен дъб	11.4	-	11.4	-	-	3.4	14.8	13.1	-	14.8	5.0	74.0
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	2.0	2.0	10.0	20.0
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	6.0	6.0	10.0	60.0
Цер	1.9	-	1.9	2.4	-	-	4.3	3.8	35.1	39.4	10.0	394.0
Орех	6.7	-	6.7	-	-	-	6.7	5.9	-	6.7	0.1	0.8
Акация	2.2	-	2.2	7.1	-	3.7	13.0	11.5	-	13.0	5.0	65.0
Гледичия	1.2	-	1.2	8.6	-	3.0	12.8	11.3	-	12.8	5.0	64.0
Сребролистна липа	6.8	-	6.8	-	-	2.6	9.4	8.3	2.0	11.4	5.0	57.0
Череша	0.3	-	0.3	-	-	-	0.3	0.3	-	0.3	2.5	0.8
Планински ясен	0.1	-	0.1	-	-	-	0.1	0.1	-	0.1	5.0	0.5
тп I-214	12.6	-	12.6	-	-	-	12.6	11.1	-	12.6	0.8	10.5
тп СВ-7	21.9	-	21.9	-	-	-	21.9	19.2	-	21.9	1.1	24.1
общо ШИРОКОЛИСТНИ	65.1	-	65.1	18.1	-	12.7	95.9	84.6	45.1	141.0	-	770.7
всичко	72.4	-	72.4	22.9	-	18.1	113.4	100.0	45.1	158.5	-	829.3

4.3. По насоки

Размерът на предвидените през десетилетието залесителни мероприятия по насоки е показан в Таблица № 127.

Таблица № 127
Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване
по насоки

Насоки на залесяване	за 10 год	годишно	%
след гола сеч	72.4	7.2	45.7
ново залесяване	22.9	2.3	14.4
попълване на редини	18.1	1.8	11.4
подп.ест.възобновяване със зал.	45.1	4.5	28.5
ВСИЧКО ЗА ЗАЛЕСЯВАНЕ	158.5	-	-
подп. възобн. без залес.	67.7	-	-

През следващото десетилетие в ДГС „Разград“ е предвидено залесяване върху площ от 158.5 ха или средногодишно по 15.8 ха.

4.3.1. В зрели насаждения (72.4 ха)

В сечища след изведена сеч в зрели тополови насаждения, е предвидено залесяване на площ от 34.5 ха.

В акациеви насаждения с пълнота до 0.4 с проектирана гола сеч и последващо залесяване след сечта 2.2 ха.

В култури от орех и джанка в лошо здравословно състояние с проектирана гола сеч и последващо залесяване след сечта на площ общо 9.5 ха.

Общата площ на тези залесявания е 72.4 ха или 45.7% от площта за залесяване.

4.3.2. Ново залесяване (22.9 ха)

Това са залесявания на голи площи (голини), в изредени насаждения и култури от първи клас на възраст с пълнота до 0.3.

Общата площ на тези залесявания е 22.9 ха или 14.4% от площта за залесяване.

4.3.3. Попълване на редини (18.2 ха)

Тук са отнесени залесяванията в подлежащите за попълване култури от I клас на възраст със средна пълнота от 0.4 – 0.7 вкл. Общата площ на тези залесявания е 18.1 ха или 11.5% от площта за залесяване.

4.3.4. Подпомагане на възобновяването със залесяване (45.1 ха)

В зрели насаждения със затуднено естествено възобновяване е проектирано подпомагане със залесяване върху площ от 45.1 ха, което ще се извърши посредством сеене на жълъди в ръчни площадки или чрез залесяване с фиданки.

4.4. По вид на почвоподготовката

Както е видно от Таблица № 128 общо 63.4% от почвоподготовката е механизирана, а 36.6% е ръчна.

В горските територии държавна собственост на ДГС „Разград“ е предвидено почвоподготовката да бъде под формата на ръчни тераси, с площ 49.9 ха (16.8%), ръчни площадки с площ 45.1 ха (17.4%), орни пояси с тракторна тяга с площ 6.6 ха (2.5%), пълна оран с тракторна тяга с площ 56.9 ха(22.0%), направа на дупки с тракторен свредел с площ 33.2 ха(12.8%).

За подпомагане на естественото възобновяване е предвидено разрохване под склопа с животинска тяга на площ 67.7 ха.

Таблица № 128
Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване
по вид на почвоподготовката

Почвоподготовка	за 10 год ха	годишно ха	%
ръчни тераси	49.9	5.0	19.2
ръчни площадки	45.1	4.5	17.4
общо РЪЧНА	95.0	9.5	36.6
орни пояси тракт. тяга	6.6	0.7	2.5
пълна оран тракт. тяга	56.9	5.7	22.0
дупки тракт. свредел	33.2	3.3	12.8
разр. под склопа жив.т	67.7	6.8	26.1
общо МЕХАНИЗИРАНА	164.4	16.5	63.4
всичко	259.4	26.0	100.0

С оглед осигуряване на добро влагосъбиране е необходимо почвоподготовката да се извършва един сезон по-рано, като се обърне особено внимание на качеството и дълбочината, за да се избегне неблагоприятното влияние на засушаванията и опасността от ерозия.

При залесяването следва да се използват само стандартни фиданки. Количеството им е съобразено с нормативите, посочени в Наредба № 2 за залесяване и инвентаризация на горските култури, като е избран максималния брой фиданки на хектар.

Съобразно тези нормативи са възприети следните гъстоти на хектар: черен бор, 3350 фиданки на хектар, червен дъб, сребролистна липа, планински ясен, акация и гледичия по 5000 фиданки на хектар, цер, зимен дъб и благуи по 10000 фид./ха, орех по 125 фид./ха, тополя I-214 по 830 фид./ха и череша 2500 фид./ха, тополя СВ-7 – 1100 фид./ха. Схемите за залесяване и броят на необходимите фиданки от всеки дървесен вид са показани в работния проект за всеки подотдел.

За по-добро прихващане и укрепване и за правилното развитие на културите е необходимо да се провеждат следните мероприятия по отглеждането им през годината:

За едногодишни – три отглеждания (включително зазимяване).

За двегодишни – три отглеждания (включително зазимяване).

За тригодишни – две отглеждания.

В ДГС „Разград“ е обособена горска семепроизводствена база в насаждения държавна собственост на площ от 169.1 ха, от която се добиват качествени семена от сребролистна липа, габър, космат дъб, цер, благуи и червен дъб. В района на стопанството има един горски разсадник, от който ще се набавя посадъчен материал за проектираните залесявания, както и фиданки от, Акция, Гледичия, Червен дъб, Благуи, Зимен дъб, Дива череша, Липи–сребролистна, Липа – едролистна, Махалебка, Шестил, Явор обикновен, Ясен планински, Ясен полски, Топола, Люляк, Птиче грозде, Златен дъжд и др. дървесни и храстови видове.

По-долу са посочени отделите и подотделите на семенните бази при двете последователни устройства, както и техните географски координати.

Собственост	Отдел нов	Подотдел нов	Пло щ	Отдел стар	Подотдел стар	"X-coord"	"Y-coord"
Общинска	128	ж	24,0	128	ж	26.39798	43.61412
Общинска	193	б	7,0	193	б	26.80597	43.48908
Държавна	230	а	17,5	230	а	26.67947	43.57214
Държавна	230	б	11,8	230	б	26.68138	43.56843
Държавна	230	г	24,9	230	г	26.67743	43.56786
Държавна	254	б	17,9	254	б	26.71637	43.53935
Държавна	255	а	14,1	255	а	26.72063	43.53906
Държавна	259	е	6,1	259	в	26.77488	43.52901
Държавна	172	д	25,1	172	д	26.69282	43.59313
Държавна	325	г	18,3	325	г	26.59742	43.45046

Собственост	Отдел нов	Подотдел нов	Площ	Отдел стар	Подотдел стар	"X-coord"	"Y-coord"
Държавна	329	д	22.6	329	д	26.55158	43.44722
Държавна	350	р	2.9	350	н	26.59298	43.39882
Държавна	366	в	8.2	366	б	26.50877	43.42164
Общинска	331	г	1.4	331	г	26.52353	43.46131
Общинска	331	д	15.8	331	д	26.52167	43.46035
Общинска	331	е	21.0	331	е	26.51935	43.45942
Общинска	332	а	22.1	332	а	26.51363	43.46007
Общинска	332	в	29.3	332	в	26.51762	43.45618
Общинска	333	а	9.3	333	а	26.52482	43.45468
Общинска	333	б	2.8	333	б	26.52528	43.45279
Общинска	333	в	6.2	333	в	26.52347	43.45131
Общинска	333	ж	3.9	333	е	26.51961	43.45089
Общинска	334	в	8.9	334	в	26.52778	43.45207
Общинска	334	г	15.9	334	г	26.52543	43.44925
Общинска	334	д	17.9	334	д	26.52130	43.44711

5. Странични ползвания

В района на ДГС "Разград" през настоящото десетилетие ще се реализират следните странични ползвания:

5.1. Паша

През периода 2012 – 2021 год. основният вид странично ползване ще бъде пашата на добитък. Разрешава се паша върху площ от 13520.7ха или 56.7% от общата площ на ДГС "Разград". Ще се допуска паша ежегодно на 12787 броя едър или 63107 броя дребен добитък (овца или свиня), или комбинация от тях.

Таблица № 130 А
За горите държавна собственост

Горскостопански участък	Обща площ ха	Разрешена за паша площ, ха	% от общата площ на ГСУ	Добитък	
				Едър, броя	Дребен, броя
ГСУ „Цар Калоян“	5123.6	2688.9	52.5	2579	12781
ГСУ „Разград“	4497.3	2357.8	52.4	2227	10919
Общо за държ. гори	9620.9	5046.7	52.5	4806	23700

Държавна - с обща площ 9620.9 ха, от която разрешена за паша 5046.7ха върху която могат да пасат 4806 броя едър или 23700 броя дребен добитък (овца или свиня) или комбинация от тях.

5.2. Добив на сено

Тревата за сено, добита от поляните и други незалесени площи, държавна собственост, може да служи за зимно подхранване на дивеча в държавните ловни райони.

През изтеклия ревизионен период не е осъществен добив на сено. Възможният добив само за държавните гори е около 10 т. средногодишно.

5.3. Добив на билки, горски плодове и гъби

В държавните гори в района на ДГС "Разград" има суровинна база за организирано събиране на билки като коприва, равнец, мащерка, риган, жълт кантарион, маточина, цветове от глог и бърз и др. и на диворастящи горски плодове от естествено разпространените шипка, трънка, бърз, глог, дива ягода, къпина, малина и др.

В последните пет години. на ревизионния период е реализиран сериозен добив на коприва – около 180.0 тона средногодишно. Тази практика и наличието на добри запаси от изброените по-горе билки позволяват в района на ДГС „Разград“ да се осъществи ежегоден добив на билки и горски плодове в обем на 300 тона.

През изминалото десетилетие не е отчетен значителен добив на гъби. Тази дейност може да се организира за в бъдеще, като количеството на добив е относително, тъй като зависи от конкретните годишни метеорологични условия, антропогенни фактори и др. а прогнозираното количество е около 1 тон годишно.

През миналото десетилетие на територията на горското стопанство са добивани малки количества коледни дръвчета. В държавните гори предвид малката им площ тази дейност може да бъде развита незначително и могат да бъдат добивани средногодишно по около 300 броя, стига това да не оказва неблагоприятно въздействие върху възобновяването на насажденията.

Организирането на страничните ползвания и дейности в оптимални размери ще подпомага развитието на ДГС "Разград" и икономиката на района.

По-конкретни цифри за възможните добиви са дадени в глава „Лечебни растения“.

6. Лов и риболов

Насоките и мероприятията във връзка с ловното и риболовно стопанство са разработени в самостоятелен ловоустройствен план - Том II на настоящата записка.

Успоредното провеждане на предвидените горскостопански и ловностопански мероприятия през следващото десетилетие ще спомогне да се ограничат повредите, нанасяни от дивеча на горските култури и селскостопанските площи и същевременно ще увеличи дивечовото богатство в района на дейност на ТП „ДГС Разград“.

7. Техничко-укрепителни мероприятия.

На територията на ТП „ДГС Разград“, не е констатирано развитие на активни ерозионни процеси. За следващия ревизионен период не са проектирани специални противоерозионни мероприятия.

8. Сградно и пътно строителство

8.1. Сгради

През десетилетието (2012-2021 година) строителство на нови сгради за нуждите на ТП „ДГС Разград“ не се предвижда.

Предвиждат се разходи за ремонт и реконструкция на сграден фонд, както следва :

1. Ремонт на административна сграда на ДГС „Разград“ – 50000 лева
2. Ремонт и реконструкция на сграда в Горски разсадник – 40000 лева.

8.2. Пътища

Наличната пътна мрежа осигурява достъп до всички гори държавна собственост на територията на стопанството. Не се проектира строителство на нови камионни пътища, както и реконструкция на съществуващи такива в района на ТП „ДГС Разград“

9. Управление и пазене

Във връзка със структурната реформа в горскостопанския отрасъл в ТП „ДГС Разград“ е възприето следното щатно разписание, към 01.01.2012 год.:

Таблица № 131
Щатно разписание на служителите в горското стопанство

Номенклатурна длъжност	Брой	
	По щат	Наличност
1. Директор	1	1
2. Зам. Директор	1	1
3. Гл. счетоводител	1	1
4. Юристконсулт	1	1
5. Старши лесничей	2	2
6. Лесничей	2	2
7. Пом. лесничей	2	2
8. Счетоводител	1	1
9. Касиер-домакин	1	1
10. Сл. Човешки ресурси	1	1
11. Деловодител	1	1
12. Горски надзирател	6	6
13. ТРО по дърводобива	4	4
14. Шофьор-механик	1	1
15. Чистач-куриер	1	1
16. Работник ЛКМ	13	0
17. Пазач	3	0
Всичко:	42	26

Държавно горско стопанство „Разград“ е разделено на два горскостопански участъка и 6 охранителни участъка (ОУ).

Таблица № 132
Брой, площ и отдели на охранителните участъци

№	ОУ	Отдели и подотдели	ха	Землища
1.	Цар Калоян	55 а ; 58 е1 ; 75 а-д ; 76 а ; 78 а-1 ; 81 а 9 ; 82 б-ж , и-о , 1 , 3 ; 95 а-4 ; 96 а-к ; 97 а-к , н , 1 , 2 ; отд.98 ÷101 цели; 102 а-д , ж-и , 1-4 ; 103 а-д , 1-4 ; 104 а-в , 1-3 ; 105 а-в , 1-3 106 а-в , д , и , 1- 8 ; отд.107 ÷ 111 цели; 120 в; 139 у-ч, 2; 150 ж; 154 к , л , 2 , 3 ; 158 з , и , 2 ; 159 з , к , 1 , 6 ; 160 а-в , д , е ,1-6 , 16 ; 161 з , п , р ; 186 и-т , 5 , 7	15225.5	Цар Калоян, Дряновец, Раковски, Осенец, Побит камък, Киченица
2.	Костанденец	1 а, б, г-с, 1; 2 а-е, 1-3; 3 б-к, 1-3; 4 а-д, ж-м, 1, 2; 5 а, г-п, 1-4; 6 а-з, 1-3; 7 а-ж, н, о, р, т, у, 1; 8 а-д, к, о-у, 1; 9 а-е, 1-4, 6; 10 а-в, е-з, л-н, 1; 11 б-е, 1, 2; 12 а-з, 1-4; 13 а-в; 14 а-ж; 15 б-е, 2; 16 а-и, 1; 17 а-л, 1; 18 а-з, 1, 2; 19 а, в-л, 1-5; 20 а-г, е-ф, ц, ш-б1,1-12, 14-16; 31 л; 32 б, в; 34 г-е; 35 б, в, д, е, и, м, 1-10; 37 и; 39 п-х; 43 а, б; 53 о, п, с, т, 7-9, 12, 13,; 59 д; 60 а-е, 1, 2; 61 д-к, 1, 2; 62 д; 71 цял; 72 м, о, 1-5; 73 а-г, 2, 3; 74 а-ж, и-л, н, о, с-ф, 1-4; 80 б, в, д, м, н, т, ч, ш, 3, 4, 11; 85 а, б	1843.6	Цар Калоян, Езерче, Костанденец Осенец, Гецово, Балкански
3.	Голям извор	171 а-г, ж-и; 172 а-е, 1; 173 а-е; 190 а-з, 1; 192 е, з,и,4-6; 194 к; 196 ф; 197 1-4; 199 и, л-о; 206 я,а1; 207 о; 208 а, 1; 209 б-г, ж-л, т, у,1-4; 210 а-в, 1; 211 4 212 а ; 213 л ,9,10; 217 т , у; 218 д , 2; 219 б; 220 к; 221 о-х , щ-я ,б1,в1 д1, ж1; 223 в , д-з, 2; 224 н; 225 т; 226 б , в , ж , и , к , м-о , 1 , 2; отд. 230÷232 цели; 233 а-в,1-3; отд. 234÷236цели; 237 г , 2; 238 в , г , 2; 239 а , 1; 240 а , в-ж; отд. 241÷,256 цели; 257 г-е, з, о, р, т, у, ч, ш, 1-3, 6-11; отд. 258÷259 цели; 260 а-м, ф, 1, 2, 5	1757.8	Голям Извор, Липник, Разград, Дянково, Недоклан, Желязковец, Самуил,Мортагоново, Радинград, Черковна
4.	Самуил	отд. 261÷262 цели; 263 а-в, е, ж, 1, 2; отд. 264÷265 цели; 266 д, е, 1; 267÷268 цели; 269 д-ж, х, ч, ш, 4, 5, 9, 10; 270 а-в, 1-2; 271 а, в, к-у, 4; 272 а-ж, и-л, 1-9; 273 к, р, ю, я, 16, 17; отд. 274÷278 цели; 279 а, д-п, 1-6; 280 б, в-м, 1, 2; 281 а, в-ж, 1-3; отд. 282 цял; 283 б-ж, л-ц; 284 а-р; 285 б, е, ж, и-н, п, р, т-щ; 286 к, м, н, р, с; 288 в-у, 3-6,289 а, б, в, г, д, е, ж, з, 1-4; 290 а-г, 1-8; 291 б-ж, и-р, т-ю, 1-9; 292 а-з, л, 1-4; 293 а-ж, п, 1, 3, 8; 294 а-ж, 1, 2; 295 г-ж, и, м, 4, 5;	1694.3	Желязковец, Самуил Кривица,Богомилци Каменар, Бели лом, Хума, Веселина

№	ОУ	Отдели и подотдели	ха	Землища
5.	Лозница	168 а, б, к, о-р, 1, 7; 296 в-р, 1-14; 297 д-з, к-р, 1-5; 298 а, б, г-е, р, с, 1-7; 299 б-п, 1-10; 300 а-в, д-з, 1-3; отд. 301÷303 цели; 304 а-з, л-н, 1-5; 305 ж-с, 1-3; 306 а-з, 1-4; 307 б-е, 1-6; 311 б; 312 ч; 320 к, 2; отд. 322÷323 цели; 324 а-д, ж, 1-4; 325 б-д, 1; 326 а-з, 1; 327 а-з, к, л, н, о, 1-4; 330 а-ж, м-о, р, с, 1, 2; 347 а, 1, 2; отд. 348 цял; 349 б-ж, к-т, 1-3, 350 а, з-м, р, 3-8; отд. 351 цял; 352 п; 353 о, п, 1	1353.9	Бели Лом, Каменар, Гороцвет Разград, Пороище, Ушинци, Студенец, Каменар, Гороцвет, Градина, Манастирци, Ловско
6.	Сейдол	167 а-д, ж; 328 в, г, е, ж-н, 1-6; 329 цял; 335 а, 1; 336 б, в, к, 2; 337 б-е, 1, 3; 338 а, в-з, 1-4; 339 а, в, д-н, п, р, 1-3; 340 а-г, 1, 2; отд. 341÷346 цели; 354 г-и, 1; 355 в, е, ж, 4-6; 356 г, д; 357 з-м, р-ц, 1, 2, 4, 5; 358 б-д; 359 а, б, л, 1; 360 г-н, п, 1; 361 а, б, е, к-р, ф, ч, 1-8, 10; отд. 362÷366 цели; 368 д-ж; 372 д; 382 з-н, ю, я, в1, г1, 2, 5-14, 16; 385 м, 1; 392 к, 4, 5; 393 а; 394 а, о, 1, 7, 8, 11-14; 395 2; 396 в, 1; 399 в, 1; 400 у, 2; 401 е, р; 402 б, д, 1, 2; 405 а	1453.2	Разград, Островче, Лозница, Чудомир, Тръбач, Манастирско, Сейдол, Студенец, Градина, Синя вода, Трапище Разград, Островче, Благоево, Балкански, Сейдол
ВСИЧКО държавни гори ДГС Разград			9628.3	

10. Противопожарно устройство

Проектирани са съгласно Наредба №6 от 05.02.2004 година за устройство на горите и земите от горския фонд и Наредба № 8 от 11.05.2012 година за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Съгласно Наредбата, териториалните поделения на държавните горски предприятия имат следните права и задължения:

1. Да контролират, организират и реализират дейностите, свързани с изпълнението на мерките и мероприятията за защита от пожари в териториалния им обхват;

2. Да разработват годишни планове за реализация и поддържане на противопожарните мероприятия и планове за действие при гасене на горски пожари, съгласувайки ги с РСПБЗН;

3. Да събират и обобщават информацията, свързана със защитата на горските територии от пожари и изготвяне на отчети по форма и съдържание, утвърдени от изпълнителния директор на ИАГ;

4. Да организират специализирани групи от служители и работници на ДГС и да участват в действия при гасенето на горски пожари;

5. Да осигури на служителите и работниците, участващи в специализираните групи лични предпазни средства и защитни облекла, както и да провежда ежегодно обучение за действия при гасене на горски пожар и инструктаж за безопасност;

6. Да сключват договори с физически и юридически лица за провеждане на противопожарните мероприятия и дейности при гасене на горски пожари;

7. Да контролират изпълнението на Наредбата за условията и реда за защита на горските територии от пожари;

8. Да определят особено опасните в пожарно отношение места в горските територии и в непосредствена близост до тях и да предпишат указания с противопожарни мерки, съгласувани с РСПБЗН.

Критериите които са определящи за пожарния клас на дадено насаждение са следните:

1. Иглолистни гори – с участие на иглолистни видове пет и повече десети. Разпределени са в пет класа на пожарна опасност.

2. Широколистни гори – с участие на широколистни дървесни видове шест и повече десети. Разпределени са в пет класа на пожарна опасност.

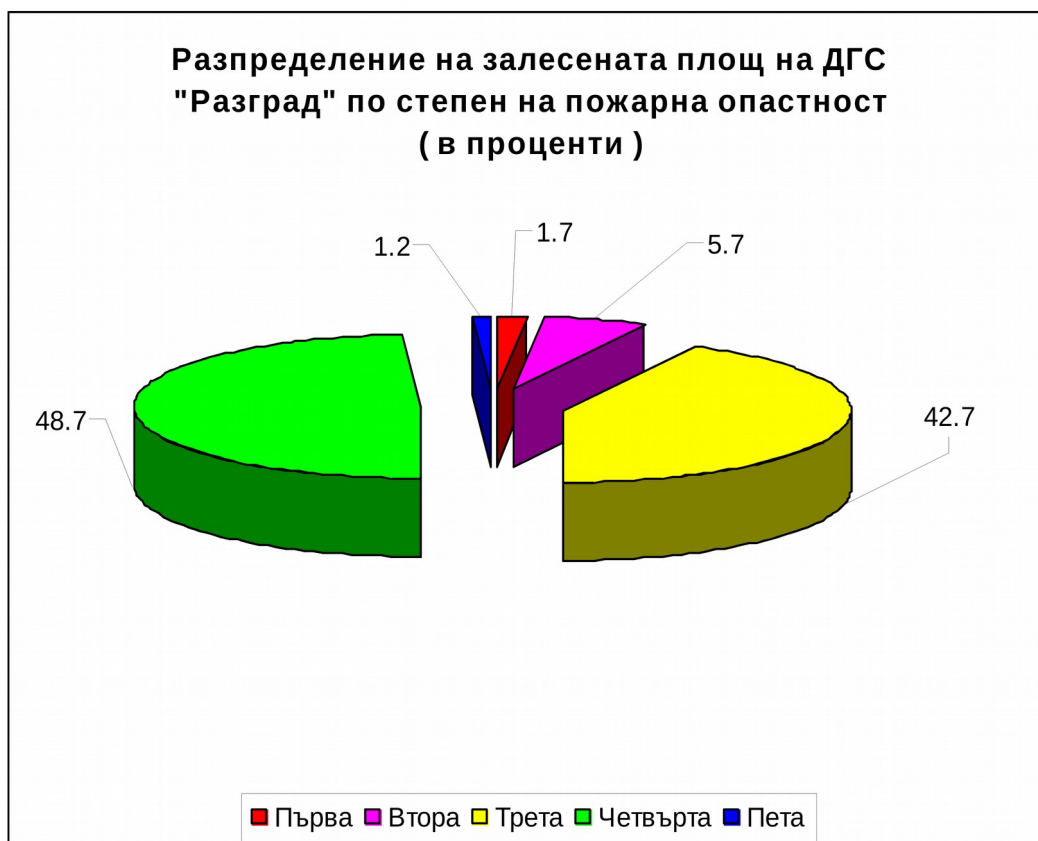
Освен вида на горите, за определяне на класа на пожарна опасност са взети под внимание следните показатели на насажденията:

- възраст;
- самоокастреност до определена височина;
- пълнота;
- степен на овлажняване на месторастенето;
- височина на тревната покривка;
- степен на покритие с подлес и неговият вид;
- мъртвия материал на земята и неговото количество.

Горските територии в ДГС „Разград“ се разделят по степени на пожарна опасност, по следния начин :

№	Степен на пожарна опасност	Площ ДГС „Разград“ ха	%	В това число държавни ха	%
1	Първа	403.6	1.7	153.7	1.6
2	Втора	1376.4	5.7	599.3	6.2
3	Трета	10182.1	42.7	4054.1	42.1
4	Четвърта	11601.6	48.7	4726.3	49.1
5	Пета	275.1	1.2	94.9	1.0
7	Всичко	23838.8	100.0	9628.3	100.0

Диаграма № 7

Горите в ДГС "Разград" от четвърта степен на пожарна опасност имат най-голямо процентно участие и обхващат 48.7% от общата площ, следвани от горите трета степен на пожароопасност – 42.7% и горите от втора степен – 5.7%. Горите от първа степен са едва 403.6 ха или 1.7% от площта, подотделите попадащи в пета степен заемат 1.2% от площта на горските територии в горското стопанство.

Както е видно по-горе, горите държавна собственост от четвърта степен на пожарна опасност са с най-голямо процентно участие и обхващат 49.1% от общата им площ, следвани от горите трета степен на пожароопасност – 42.1% и горите от втора степен – 6.2%. Държавните гори от първа степен са едва 153.7 ха или 1.6% от площта, подотделите попадащи в пета степен заемат 1.0% от площта на държавните гори в горското стопанство.

10.1. Цел, начини на изпълнение и проектирани противопожарни мероприятия

Барьерни прегради – това са естествени незалесени прегради на огъня, имащи ширина не по малка от минималната съответно за минерализована ивица 1.5 метра и 4.0 метра за лесокултурна преграда. На тези условия в ГС отговарят всички пътища за движение на противопожарна техника имащи обща дължина 621 км., както и държавни 255 км, както и естествените барьерна прегради представляващи реки с постоянен воден поток, като реките Бели Лом, Малки Лом и бреговата ивица на яз.Бели Лом. Така общата дължина на барьерните прегради възлиза на 685 км.

Планът предвижда поддържане на съществуващите барьерни прегради, като ежегодно преди пожароопасният сезон се извършват санитарни мероприятия по събиране и /или изнасяне на сухата и паднала маса и на други горими материали около тях и на вертикално отстояние 2м. Забранява се оставянето на изсечена храстова растителност във и около всички линейни обекти.

Планът не предвижда изграждането на нови барьерни прегради.

Минерализовани ивици – проектират се и се изграждат в горските масиви с цел да спират разпространението на нисови пожари с малка интензивност около обекти в горите и недопускане на такива, а по периферията на гората – да спират преминаването на пожари от незалесените територии.

Проектират се от двете страни на пътища, край населени места граничещи с горски масиви и край горски комплекси граничещи със земеделски земи. Това са незалесени ивици с ширина 1.5-5м, където горската покривка е отстранена до минералния слой (маха се чима). Най-често се практикува изораване на ивица.

Покрай пътищата минерализовани ивици не се предвиждат поради стръмността на прилежащите им скатове и невъзможността за изработването им.

През десетилетието се предвижда създаването на нови минерализовани ивици с обща дължина 578 км. в това число държавни 220 км. Като около 90% от проектираните минерализовани ивици отговарят на случая горски комплекс граничещ с обработваема земеделска земя.

Минерализованите ивици е необходимо да се изорават ежегодно.

Пожарозащитни пояси – проектират се в гори от първи до трети клас на пожарна опасност, включващи следните мероприятия: ивици с ширина 150–250м в зависимост от класа и вида (главни или второстепенни), почистени от суха маса, трева и подлес. В иглолистни насаждения дърветата до минимум 2.5м и склопеността се свежда до 65-70%.

Не са проектирани пожарозащитни пояси.

Санитарни ивици – В горите от първи до трети клас или по периферията на гората, около постоянни линейни и нелинейни обекти в горите в комбинация с минерализовани ивици, да се изградят следните мероприятия: ивици с ширина 10–30м, почистени от суха маса, трева и подлес. В иглолистни насаждения дърветата в ивицата се окастрят до минимум 2м, ако е комбинирана с външна минерализована ивица и до минимум 2.5м, когато не е комбинирана. След окастрянето на дърветата, отпадъците се изнасят във и от насажденията.

Не са проектирани санитарни ивици.

10.2. Проектиране на противопожарните прегради

Във вътрешността на горите и според класа им на пожарна опасност

В гори от първи клас на пожарна опасност

а) лесокултурни прегради – главни –шир. 30м, през 5км, второстепенни – шир. 10м, през 0.5км.

б) минерализована ивица – с шир. 1.5-2м, в комбинация с лесокултурна или барьерна преграда в средата или краищата им

в) пожарозащитни пояси– главни –шир. 250м, през 5км, второстепенни – шир. 100м, през 2.5км.

В гори от втори клас на пожарна опасност

а) лесокултурни прегради – главни –шир. 20м, през 7.5км, второстепенни – шир. 8м, през 1.0км.

б) минерализована ивица – с шир. 1.5-2м, в комбинация с лесокултурна или бариерна преграда в средата или краищата им

в) пожарозащитни пояси– главни –шир. 200 м, през 7.5км.

В гори от трети клас на пожарна опасност

а) лесокултурни прегради – главни –шир.15 м, през 10км, второстепенни – шир.6м, през 2.5км.

б) минерализована ивица – с шир. 1.5-2м, в комбинация с лесокултурна или бариерна преграда в средата или краищата им

в) пожарозащитни пояси– главни –шир. 150м, през 10.0км.

В гори от четвърти клас на пожарна опасност

а) лесокултурни прегради – главни –шир. 10м, през 15км, второстепенни – шир. 4м, през 5.0км.

б) минерализована ивица – с шир. 1.5-2м, в комбинация с лесокултурна или бариерна преграда в средата или краищата им.

По периферията на гората независимо от класа на пожарна опасност

1.Външна минерализована ивица + санитарна ивица + вътрешна минерализована ивица:

а) за отделяне на ниви – с широчина съответно 5м + 20м + 1.5м

б) за отделяне на пасища, мери – с широчина съответно 3м + 20м + 1.5м

в) за отделяне от трайни насаждения – с широчина съответно 2м + 20м + 1.5м

г) за отделяне на населени места, вилни зони, курорти и др., границите на които са определени с регулационен, застроителен план или околоръстен полигон – с широчина съответно 3-5 м + 20 м + 1.5 м

д) за отделяне на гори с висока стойност на дървесните и недървесните ресурси от такива с по-ниска стойност – с широчина съответно 5 м + 20 м + 1.5 м

2. Когато не е възможно да се приложат посочените комбинации, се използва санитарна ивица + вътрешна минерализована ивица с широчина съответно 30 м + 1.5 м.

3. В незалесени площи (за отделянето им от площи за селскостопанско ползване) се използва санитарна ивица + минерализована ивица с широчина съответно 10 м + 1.5 м.

Около постоянни нелинейни обекти в горите

1. Места за спиране и паркиране, дворни места, места за отдих и туризъм, границите на които не са определени с регулационен, застроителен план или околоръстен полигон – с широчина съответно 2 м + 10 м + 1.5 м

2. Обекти на комуналното стопанство – сметища, депа за отпадъци, гробищни паркове, площадки около компресорни, катодни и разпределителни станции, места за палене на огън, отделни жилищни и стопански сгради и др. – минерализована ивица с ширина 2 м.

Около постоянни линейни обекти в горите

Автомобилни пътища, горски автомобилни пътища от първи до трети клас на ПО, въздушни електропроводи от първи и втори клас на ПО - външна минерализована ивица + санитарна ивица + вътрешна минерализована ивица с широчина съответно 3 м + 10 м + 1.5 м.

При невъзможност от проектиране на санитарна ивица, се проектира минерализована ивица с ширина 3 м. Покрай автомагистрала и автомобилни пътища от първи клас, ширината на външната минерализована ивица е 5 м.

Мястото на залагане на противопожарните прегради е непосредствено навън от канавката на пътя.

Около временни обекти в горите

Лицата, които извършват дейности в горските територии или в близост до тях, осигуряват изпълнението на мерките за пожарна безопасност и изискванията за защита на горските територии около територията на временния обект. Периода на изпълнението на мерките се отнася за срока на извършването на дейностите в тях.

10.3. Лесотехнически мероприятия

1. Пътища за движение на противопожарни автоцистерни.

На картите за противопожарни мероприятия с червена непрекъсната линия са означени пътищата за движение на противопожарната техника. Като такива се предвижда да бъдат използвани всички камионни и асфалтови пътища в района. Общата им дължина възлиза на 621 км.

Не се предвижда изграждане на нови пътища, а само поддържане на съществуващите и окастряне на дървесната растителност около тях (където преминават през горски масив) на 2м във вертикално отношение.

2. Пътища за подход до водоизточник

Път за подход до водоизточник не е необходимо да бъде изграждан, т.к до наличните, годни за нуждите на противопожарното дело източници има съществуващи подходи, за които плана предвижда само поддръжка в добро състояние.

3. Водоизточници за противопожарни нужди.

На територията на стопанството има достатъчно налични водоизточници. На картите за противопожарни мероприятия в рамките на всяко населено място е обозначен съществуващ водоизточник. Отделно са отбелязани 23 броя водоеми, като възможност за ползване за противопожарни нужди. Най-големият воден обект яз.Бели Лом попада в тази бройка.

4. Организация на патрулно наблюдателна служба.

По време на пожароопасния сезон за осъществяване на пожаронаблюдение към ДГС "Разград" се назначават 2-ма пожаро наблюдатели, по един за всеки ГСУ, същите извършват наблюдение по утвърден график и маршрут, за по добри резултати е необходимо създаване на организация сред местните ловно-рибарски дружинки да участват по време на пожароопасния сезон за навременно оповестяване на възникнали огнища на пожари.

10.4. Други мероприятия за противопожарно устройство

1. Стопанисваните от ДГС пътища, които минават през или покрай горските територии са длъжни да се поддържат чисти от сухи треви, дървесни отпадъци и други горими материали, банкетите и канафките от на пътищата от пътната мрежа.

2. Поставяне на предупредителни табели и плакати с противопожарно съдържание. Предвиждат се нови 150 броя и опресняване на съществуващите за района.

3. Устройство на противопожарни депа.

Предвижда се поддръжката на съществуващото депо в гр. Разград.

Всяко депо трябва да бъде оборудвано както следва (съгласно Наредба от 2012 г.):

Гръбна пръскачка	4 бр.
Кофа за вода	4 бр.
Лопати	10 бр.
Брадви	3 бр.
Кирки	3 бр.
Тупалки гумени	15 бр.
Съд с 200 л. вода	1 бр.
Моторни триони	2 бр.
Мотики	5 бр.
Съдове за питейна вода	5 бр. x 10 литра
Железни гребла	5 бр.
Моторна помпа	1 бр.
Електрически фенери	5 бр.
Защитни облекла	3 бр./за 10 год. на 1 човек
Радиостанции	4 бр.

**Забележка:*

1. . Моторните помпи се оборудват с 200 м шлангове, снабдени със струйници.
2. Личните предпазни средства и защитните облекла са съобразени с броя на участниците в специализирани групи от служители и работници за действия при гасене на пожар в горските територии по чл. 14, ал. 2, т.5 и по [чл. 40, т. 2.](#) и да се предвидят за закупуване през три години.

4. Площадки за кацане на авиационна техника. Съществуват 2 площадки за кацане на авиационна техника които се намират в близост до отдели: 61, 62 населено място Цар Калоян и в близост до отдел 189 населено място Побит камък. Тези места са обозначени върху картите за противопожарни мероприятия.

5. Да се извършва ежегоден инструктаж по противопожарно устройство на служителите в горското стопанство, местното население, собственици на гори и на горските предприемачи.

6. По време на кампанията по събиране на билки, гъби, горски плодове и други ползи от гората, по време на ловния сезон да се провежда инструктаж по противопожарна безопасност на събирачите и в ловните дружинки.

7. Телефонни постове - за осъществяване на комуникация и предупреждение за пожар може да се разчита на мобилни връзки, които са с добро покритие в района.

10.5. Създаване и поддържане на насаждения с ниска пожарна опасност

Създаването и поддържането на насаждения и горски масиви с ниска пожарна опасност почива на няколко основни принципа:

Количеството на мъртвия отпад (цели стъбла, листа, клони, шишарки) трябва да бъде минимално. Това означава в насажденията да се поддържа оптимална склопеност осигуряваща влажностно - температурен режим обезпечаваш максимална скорост за декомпозицията на мъртвата постилка. Оптималната склопеност обуславя преминаващото количество светлина под склопа като недостатъчно, за да съществува обилна тревна покривка и храсти.

Порьозността на пожарното легло да бъде минимална (компактността максимална), за постигане възможно най-ниска степен на аерация.

Максимална хоризонтална и вертикална прекъснатост в слоевете и между слоевете на горските горими материали.

Вертикалната прекъснатост, включваща отстояние на короните на подходящо разстояние от земята, отстраняването на несамоокастрени клони, храсти и лишеи, осигурява предотвратяване развитието на възникнал низов пожар във върхов.

Хоризонталната прекъснатост от своя страна, включваща достатъчното отстояние на короните една от друга, не позволява разпространението на възникнал върхов пожар.

При стопанската дейност имаща като приоритет пожаробезопасността, за постигането на тези принципи се спазват следните указания при извършване на лесокултурни и лесовъдски мероприятия:

Извеждане на отгледните сечи по низовия метод до оптимална склопеност 70-75%;

Окастрияне на насажденията във възраст на прореждане 20(30) - 40(50) години на височина минимум два метра;

Изсичане на подлеса от храстови видове (дрян, глог, шипка, и др.);

Отстраняване на сухата и паднала маса в насажденията и почистване на пожарища, сечища, ветровални и снеговални петна;

Разчупване и натрошаване на отпада - стъбла и клони, там където не могат или е нецелесъобразно да бъдат отстранени;

При естествено или комбинирано възобновяване на насажденията се търси съкращаване на възобновителния период, с цел по-ранното им склопяване.

Залагане на тесните ивици на голите сечи от подветрената страна на зрелите насаждения;

Създаване на смесени иглолистно широколистни насаждения навсякъде, където почвено климатичните условия позволяват това. Като за предпочитане е груповото, редовото или пояското смесване пред големи площи от иглолистни или широколистни монокултури.

Подбор на дървесните видове за залесяване - при създаването на култури да се предпочитат видове с доказана по-ниска горимост на растителната материя или такива формиращи насаждения, респективно пожарни легла, чиято структура ги прави по-малко пожароопасни. Относителната горимост на някои от местните видове нараства както следва: габър, ясен, благуна, цер, мекиш, клен, космат дъб, мъждрян, келяв габър, борове;

Боровите култури, създавани извън естествения си ареал с цел по-висока производителност на дървесина, произвеждат и по-голямо количество отпад, увеличавайки пожарната опасност. Затова с приоритет би трябвало да бъдат видове с по-малък отпад. Така например трябва да бъде предпочетен бял пред черен бор, белият и черният бор пред екзотите – халепски, елдарски, морски, пондероза, лъчист. Освен това, за предпочитане са и видове с по-къси и тънки иглолиста. Колкото по-дълги и по-дебели са боровите иглолиста (черният бор и най-вече екзотите), толкова постилката която образуват е по-аерирана и в нея се развиват по-бързи и интензивни пожари. По същите причини се предпочитат култури от дуглазка, ела, смърч, лиственица, кедри пред такива от бор, където почвено климатичните условия позволяват това.

Когато водещо значение има елиминирането на тревната покривка, се предпочитат видове с бърз растеж в млада възраст, които да осигурят необходимото за целта по-скорошно склопяване на насаждението. С оглед на това, с приоритет по реда на изреждане са дуглазка, бял бор, черен бор, кедри и т.н. По-точни данни за хода на растеж в млада възраст на отделните видове могат да се вземат от растежните таблици. В случая от значение е и схемата на залесяване, която не се препоръчва да бъде по-рядка от 2x2 м.

10.6. Техническа оценка на набелязаните мероприятия и ефективност

Необходимо е проектираните противопожарни мероприятия да бъдат изпълнени през първите 2 – 3 години след влизането в сила на горскостопанския план.

През пожароопасния сезон в административната сграда на горското стопанство да се осигури денонощно дежурство, като дежурния да разполага с комуникационни връзки, оперативен план за действие и МПС.

Седалището на ОУ „ПБЗН“, отговаряща за района на ДГС „Разград“ се намира в гр.Разград, РУ на ПБЗН в Лозница, а също така и в Кубрат и Исперих и участък на РСПБЗН в Цар Калоян и Завет.

Общата стойност на предвидените в настоящият план противопожарни мероприятия и съоръжения е 110 000.00 лв.